

מ: עין משפט גר מצוה

א [מיי' פ"ח מהל' ביאת מקדש הל' חן]:

בה ב מיי' פ"ו מהל' ביאת

מקדש הלכה ג טור י"ד

סימן שט:

בו ג מיי' פ"ב מהלכות אסורי זמנה הלכה ד טור שט:

בו ד מיי' פ"ו מהלכות ביאת

מקדש הלכה ז טור שט:

בח ה מיי' שט הלכה ט:

בח ו מיי' שט הלכה ג טור שט:

ג ד מיי' פ"ו מהלכות ביאת מקדש הלכה ה טור י"ד

סימן שט:

ח [מיי' שט הלכה יא]:

נא ט מיי' שט פ"ח הלכה ז טור שט:

גב י מיי' שט הלכה ג טור שט:

גכ ב מיי' פ"ב מהל' אסורי זמנה הל' ג [חן טור שט:

נב ל מ מיי' שט הלכ' פ"ח מהלכות

ביאת מקדש הלכה ז טור שט:

הלכה ז טור שט:

מוסף רש"י

בלום. לשון קבילה (תהלים

לב ט, יג"סו פז. חזקין פפ.)

שפי סגור שאין יכול לפותחו

אלף מעט (חזקין קז). ענינו

אחת גדולה. ככל עגל,

ואחת קטנה. ככל אוז

(קע"ל ג.)

שיטה מקובצת

א] מעשה נמי שהלחי

התחתון: ט בחמת הריחו:

אינו: ט כפולות בחססיות

אחת כו' בשמי חססיות

אינו: ח שיבלת בעינו

ושנפגם עצם ידו ועצם רגלו

ושנפגמה עצמו של פיו ס"א

שנפסק ועוד בקצת ספרים

שנפסק עצמו שבפיר:

ט אומר אחת מבציו גדולה

כשתים בחברתה ולא הורו:

ח הא יבלת כתיבא

באורייתא: ט סתמא כתיב

מה: ט בגופא פסולי הוי

מומא לא הוי: ט בעלי

התלתולין: ט אמר ר"ל לא

קשיא: יא זמן שחן

מגדילין: ט באיזה ערקוב

אמרו: יג כהן הסי' ומה"ד

אבל בבמה לא את אומרת

בבהמה התחתונה עורפת על

העליונה הרי זה מום הסי'ד

ומה"ד הא: יח אורכה

ונקפלת על העליונה:

עט כפה לא: עט תני שלא

הוי נמוק: יח מחמת זיקא

תני ריצא נמוק: יח מתני

ובתוספתא כיון עד סוף

הדבור גליון: יח סיפא

ושאין בה: ט יבלת וירורא

תני ורואין נמוק:

לא] החוטין קא מיירי:

עט מום גמור הוא:

עט בגופו לאו מום:

עט לישחט עלוי קרא כו'

ומתני' דהכא: יפן תרווייהו

יביבלת במומין שבלבן דאית

ביה: טן ובדלית ביה תני נמי

נמוק: טן הוא שיהו ונבן:

עט הדם כמז אוצר בלום

הסי'ט:

מ:

ומעשה: גבי אדם. כהן: יט הא דאית בה עצם. אס עצם הלחי התחתון עודף על העליון הוי מום אפילו צבהמה אכל אין בה עצם אלא ששפתו התחמונה ארוכה יח ומקצלת העליונה ועודפת עליה צאדם הוי מום ולא צבהמה: **בתנ"י** **אזן** **הגדי** **שהיה כפולה**. שיש לו שתי אזנים מלד אחד אחון צמוך אחון: **בזמן שהוא עצם אחד**. שאין ^(א) להם אלא צמוך אחד שנכפל צמוך העליון למזכו ונתחבר למטה הרי זה מום: **ואם אינה עצם אחד**. שהמוכים מוצדלים למעלה אינו מום. וטעמא לא איתפרש לי ^(א) ולא דמי לצעלת ה' רגלים דהאי אחון צמוך אחון אינו

נראה כל כך: **לשל חזיר**. מפרש צנמי: **גב' צנוס**. קצר: **מזולמוס**. קצרות צרוצז אנקפלי"ד צלע"ז: **אס מחמס הריחו**. שאין לו ריחו כל כך צפה ע"ח ולא צעס ולא צבצר השפמים אינו מום: **ואם מחמס העלס**. שהשפמים פתוחות יפה אכל הלחיים צדוקות זו צוז שאינו יכול לפותחן דכי אכלי או פעי מרמיצ השפמים וגראה העלס כמוד ה"ז מום. וכן צרגלים סרגליו קצרות מחמט ^(א) הרוח של מדה אחת העלס והבצר של כפות הרגלים ע"ן שלא היו רחצין כל כך אינו מום ואס מחמט העלס שהעלס קצר והבצר מרמיצ מלמטה ויואל לחוך הרי זה מום. והמורה גריס מחמט הרוח ופירושה דכפרישנא אכל לתמן לשון אין יכולת ואיכא דגרסי מחמט הריחו דכפרישנא. ל"א פיו צלוס נפוח אס מחמט הרוח שנפח מחמט י"ו דיאל אינו מום דלדר צריא ואס מחמט העלס שעצה ציותר הרי זה מום י"ח וצמוספתא דצבורות (פ"ד ה"ד) מאלאין מחמט הרוח אינו מום מחמט עצמו ה"ז מום: **חסוס**. צמוך: **קטינא**. דקה מאל: **כריכא**. עגולה שזנב הטלה הוי רחבה יתר על עוציה: **צגדי** **ססים**. חוליות צונצ ה"ז מום: **רישא**. אזן הגדי. סיפא י"ח אין בה שלס חוליות: **בתנ"י** **יעלס**. ס ורוא"ן: **ושנפגס** **עלס** ידו. דליכר המום ולעיל [ע"א] איירי צנצצר ^(ט): **עלמו** **צנפיו**. שהשיינים קצועות צו ולמעלה מן החוטין לא] דאי חוטין גופיה אפילו נפגמו או נגממו מני: **צמראה**. שכלל נראה שזו גדולה מזו: **אכל** **לא צמדה**. שאס אין ניכר אלא צמדה אינו מום: **ולא הודו לו**. ארצי יהודה קאי: **גב' לא צמקדש**. דנפסל מן המזנח: **ולא צמדינא**. דאינו מום גמור לישחט עליו צמוך: **גרצ**. חזוית: **וסצנרל**. דלא מוס יט הוא: **והא כתיב יעלס צאורייתא**. גבי מומין גמורין (ויקרא כב) עורת או צבור או צמוך או יצלל: **צגופו**. יט לא מוס גמור הוא: **והא קרא ססמא**. כתיב: **אלא**. צגופו נמי

הוי מום ולא קשיא קרא דמשמע דאפילו צגופו הוי מום אמתני' דמשמע דאינו מוס גמור אלא צעין אכל צגופו מוס הוי אלא צעין אכל צגופו מוס הוי מום גדלית בה עצם: **ולית ציה עצס בגופו פסולה הוי**. צתמיה: **סלחול**. חתיכות צצר התלויים צו כגון צני אדם שיש להם אכל אזניהם רצועות קטנות של צצר וממעי אמנן הס: **פסולין צאדם**. אס כהן הוא פסול לעבודה צצעין שזו צורעו של אהרן: **אלא אידי ואידי צעין**. אמתני' קאי ולא אקרא: **והא אין מומין צלנן**. ואפילו צמקדש כשר לשחוט: **אידי ואידי**. הא דקתני אין שוחטין ^(א) צמקדש וצמדינה צלנן והא נמי דקתני אין מומין צלנן תרוייהו י"ח ליצלל צמומין שצלנן אית ציה שער מגונה הוא ועלה קתני מתני' אין שוחטין לא צמקדש ולא צמדינה: **והא**. דקתני אין מומין צלנן צדלית בה שער ומתני' דמוס גמור הוא כדאוקימנא צשחור וצדלית יט נמי עצס וקרא צדלית צה עצס דאי מתניתין דהכא צדלית צה עצס אמאי נקט צעינו: **ורצנן**. דלא הודו לו צציעס עד כמה תהא צחירתה קטנה דמכשרי: **בתנ"י** **לעריקוב** **לפרק** **צזיך** **וצגמ'** מפרש איזה ערקוב: **כל מרציו** **עגלים**. כל תרצות מנהג של עגלים כך הוא יט ^(א) שיש זנבן מגיעות לערקוב הילכך צזיר מהני הוי מומא וכשהן גדולים הולכות ומתמחות עד למטה: **שצאמצע** **הירך**. מפרש צגמרל: **גמ'**

על אלו מומין פרק ששי בכורות

מסורת הש"ס

א] לקמן מה, ט י"א ואס אינו עצם אחד וכ"ל, ג י"ג ר' חנניה צ"ג, ד י"א לא מימא דכריכא וקטינא אלא כי צ"ק, ט [צמוכות ג, קא: חזקין קלג, י] ס"א ושנפסק, י [לעיל ג:], ט אחת גדולה ואחת צ"ק, ט [לקמן מה:], י [צ"ל דמתילא, ט] [לקמן מה:], י [לעיל לח:], ט ק הא גי' המו"ט ויש גורסין שאין זנבן מגיעות למרקוב הילכך צזיר מהני לא הוי מומא כי יעי' צמו"ט, צ"ק, ג י"ג וי"ל כלשון ראשון שפירש כי צ"ק, ט [ועי' צש"י צחולין ק: ד"ה צלס],

תורה אור השלם

- איש איש מנודע אהרן ורוא צרוע או בן בן־שרש לא יאכל עד אשר יטויר ורצנצ בכל טמא נָפֵשׁ או איש אשר תצא ממנו שובבת ורָעָה ויקרא כב ד
- עורת או שבור או חרצין או יבֵלֶת או גָּרֶב או ילָפֶת או תַּקְרִיבוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר לא תתנו מהם עד תמוצתן לָךְ ויקרא כב כב

הגהות הב"ח

(א) גבי מחמת (הרוח) חו"מ וי"צ ס"א הריחו: (ב) שם כפולות (בתקפות) חו"מ וי"צ ס"א בהחססות: (ג) שם צמנה אס שיכלת בעינו ובי ושנפסק עצמו שבפיו ובי יני יהודה אומר אחת מבציו גדולה כשמים: (ד) גבי קרא סתמא כתיב מה לי: (ה) שם צמשה לאריה ערקוב אמרו ר' חנניה: (ו) רש"י ד"ה צמן ובי שאס לה אלא: (ז) ד"ה ואס אינה ובי לא איתפרש לי ומכל מקום לא דמי: (ח) ד"ה ואס מחמט העלס ובי מחמט הריחו של מדה ובי כמות הרגלס אלא שלא הוי הפסיעות רחצין כל כך: (ט) ד"ה ושנפס ובי צנצצר לאריה ואח"כ מ"ה ושנפסק עצמו צנפיו ובי ולמעלה מן החוטין קמזייר דאי חוטין גופייהו דהיינו השיינים עצמן שבאמצע הפה הא תנן לעיל אפילו נפגמו או נגממו מני הוי מום הסי': (י) ד"ה אידי ואידי ובי אין שוחטין לא צמקדש ולא במדינה והא נמי דקתני ובי תרווייהו יצלל שצלנן ואל קשיא אית ציה שער כ"ל:

לעזי רש"י

אנקפלי"ד [אינירפלי"ד].

צר מדאי.

ורואין [וירורא]. יבלת.

רבנו גרשום

אבל בבמה לא הוי מומא: לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר

אנקפלי"ד דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.

בשינים: בזמן שהיא עצם אחר. שהסחוס שלה אחר דחוק הרבה ומחמת כן שהעצם דחוק הרבה ומחמת כן לא קשיא הא. דאית ביה עצם בשפתו התחתונה הוי מומא: שהיה כפולה.